

AKTUALNO Vprašanje

Dne 13. in 14. septembra bo v Celju VI. kongres Ljudske mladine Slovenije. Iz kranjskega okraja odhaja na kongres 44 delegatov. Da bi zvedeli, kako je gorenjska mladina pripravljena na ta pomembni dogodek, smo se obrnili za pojasnilo na Okrajni komite LMS Kranj in prejeli tale odgovor:

"Zadnje dni junija je bil v Gozd Martuljku plenum Okrajnega komiteja, na katerem smo sprejeli naloge mladinskih organizacij za zimsko obdobje in se domenili tudi za kongresne

priprave. Na vseh osmih seminarjih, ki so bili letos v Gozd Martuljku, smo seznanili mlade obiskovalce s tematiko, ki jo bo obravnaval kongres. Delegati za kongres so bili izvoljeni 24. julija. Tako po izvolitvi so začeli obiskovati osnovne organizacije LMS, kolikor pa jim to ni bilo mogoče v času dopustov, so navezali stike z vsemi organizacijami v septembru. Ti tovariši so pripravili za kongres tudi razne analize; osemnajst jih namerava sodelovati v razpravi. Govorili bodo o problemih mladih učiteljev, o sodelovanju mladine v družbenem upravljanju, o kulturnem in zabavnem življenju mladine ipd. Mnoge mladince smo letos tudi na taborjenjih seznanili s pomenom kongresa. Na Jesenicah je tovarniška organizacija LMS sklicevala posvetovanje vodstev mladinske organizacije iz večjih podjetij, da so se skupaj pomenili o pripravah na kongres in obenem tudi o volitvah v ljudske odbore. V dneh kongresa bodo imele organizacije LMS svečane sestanke, medtem ko se bo mladina v večjih krajinah zbrala na združovanjih."

TE DNI PRED ZBORI VOLICEV

OBRAČUN ObLO NA JESENICAH

AKTUALNO Vprašanje

Občinski ljudski odbor Jesenice je imel v torem, 10. t. m. sveto redno 33. sejo. Kot prvo so odborniki razpravljali o poročilu Občinskega ljudskega odbora, ki je pravzaprav njihov obračun o delu v zadnjem letu in tudi obračun celotne dejavnosti v času obstoja njihove komunalne skupnosti.

Zlasti lani je bila živahnna dejavnost v tem kotu Gorenjske. Skupno je bilo porabljenih proračunskega sredstev več kot za 134 milijonov dinarjev. Ker pa dohodki lani niso dosegli predvidene vnote, je nastal primanjkljaj za 9 milijonov in 336.000 dinarjev, ki seveda obremenjuje letošnja proračunska sredstva oziroma posamezne sklade. To se je zlasti zgodilo, ker je občina morala prevzeti nekatere nepopravljene obveznosti iz prejšnjih let, kot n. pr. adaptacijo hotela »Korotan« na Jesenicah, nabavo cestnega valjara, pokritje izgube likvidiranih podjetij »Mizarstvo« v Koroški Beli, »Cevljarna« na Jesenicah itd.

KAJ BO S SOLAMI?

Na seji so odborniki govorili tudi o pomanjkanju šolskih prostorov. To zlasti velja za Jesenice, kjer več otrok za prvi razred na začetku sedanega šolskega leta sploh niso mogli sprejeti v pouk. Volicev, zlasti starši prizadetih otrok, bodo gotovo zahtevali pojasnila o tem vprašanju na sedanjih zborih volicev.

Kot predvidevajo se bo stanje popravilo, vsaj za silo, kajti prostori v blivšem otroškem vrtcu bodo kmalu urejeni in vsi otroci bodo lahko hodili v šolo. Seveda se šolski pouk na Jesenicah nadaljuje v treh izmenih, kar dokazuje težko stanje s šolskimi prostori.

Kot je bilo pojasnjeno, so že pred meseci poslali v odobritev pristojnim organom v Ljubljano tudi projekt za gradnjo velike šolske stavbe. Lokacija je določena na lepem mestu blizu centra in tudi denar za gradnjo je že zagotovljen. V tej stavbi bosta dve soli — osemletki za 1590 učencev. Seveda bo gradnja takega velikega poslopja trajala več let in bi predvidoma prišla v poštev šele v šolskem letu 1960/61. Takrat, kot predvidevajo, bi šele omogočili na jesenjakih solah dve izmeni učenja, kajti število otrok vso koto leta narašča.

Za sedanjo težavo, da je ostalo več otrok na začetku šolskega leta brez pouka, pa so bile poleg vseh drugih težav krive nekaj tudi nerodnosti. Če bi dve učiteljski stanovanji na soli premestili v nove bloke in ta stanovanja preuredili v učilnice (kar bi bilo ob tesnejšem sodelovanju med občino in Zelezarno možno, kot so ugotovili na seji Občinskega ljudskega odbora), bi se bili izognili tej neprijetnosti, čeprav to ne bi rešilo problema. Tako so ugotavljali posamezni odborniki na seji.

O vsej te pestri dejavnosti in napredku občine Jesenice kot tudi o problemu šolstva in drugih vprašanjih bodo te dni odborniki tolmačili in odgovarjali na zborih volicev.

K. M.

„Vsiti spomeniki in žrtve na raznih krajev so samo del celotne neprekinitne borbe nasib ljudi“, je dejal Vinko Hajner pri odkritju spomenika na Lipniški planini.

REPORTAZO O ODKRIVANJU SPOMENIKOV NA JELOVICI BERITE NA 7 STRANI!

nih delovnih procesov ali celo nimajo sestavljene organizacijske strukture podjetja, povzroča to vprašanje toliko težav, da se ga ponekod izogibajo, ali pa ga celo podcenjujejo. Ta vprašanja bo potrebno razčasiti še pred prehodom na drugo fazo analitične ocenitve. Treba je opozoriti, da mora biti v elation (Nadaljevanje na 2. strani)

O vsej te pestri dejavnosti in napredku občine Jesenice kot tudi o problemu šolstva in drugih vprašanjih bodo te dni odborniki tolmačili in odgovarjali na zborih volicev.

K. M.

AKTUALNO Vprašanje

Sred mesta stojita dva paviljona, v njih pa je razstavljena sreča na kolesih — dva avtomobila FIAT 600 in cela vrsta GALEBOV ter KOLIBRIJEV, ki čakajo na srečno dobitnike. V nedeljo zvečer bodo že dobili svoje nove lastnike...

Sred mesta stojita dva paviljona, v njih pa je razstavljena sreča na kolesih — dva avtomobila FIAT 600 in cela vrsta GALEBOV ter KOLIBRIJEV, ki čakajo na srečno dobitnike. V nedeljo zvečer bodo že dobili svoje nove lastnike...

Sreča čaka v Kranju

naš razgovor

MLADINCI KANDIDIRajo

S predsednikom Občinskega komiteja LMS Jesenice Francem Horjakom smo se pogovarjali kar po telefonu. Tovariš Horjak je namreč delegat za VI. kongres LMS v Celju. Takole je povedal:

— Mladina na Jesenicah in verjetno tudi drugod do letos ni imela dostopa v Občinski ljudski odbor in tudi ne v posamezne svete. Izjeme so bile zelo redke. Priprave na bližnje volitve v ljudske odbore pa so že pokazale drugačno sliko. Mladinska organizacija se je letos odločno zavzela za to, da bodo kandidati tudi iz njenih vrst, pri čemer je vsaj na Jesenicah naletela na vesetransko razumevanje političnih organizacij. V občinski zbor smo predvideli 4 kandidate — mladince, v zbor proizvajalcev pa 12 mladih ljudi. Mladini je doslej marsikdo upravljeno očital, da ne obiskuje zborov volicev, vzrokov pa nihče ni raziskal. Prepričan sem, da mladi ljudje niso čakali na zbere zaradi tega, ker s problematiko, o kateri so le-ti razpravljeni, niso bili dovolj seznanjeni. V prihodnje bo moralna tudi naša organizacija obravnavati osnutek družbenega plana v posameznih občinah, prav tako kot zdaj SZDL in ZKS. Na zbere volicev bodo potem tudi mladinci

prišli s svojimi predlogi. Jeseniška mladina je o gospodarskih vprašanjih letos že precej razpravljala — predvsem o gradnji kopališča, o ustanovitvi mlečne restavracije itd. Zal te želje mladine niso bile nikjer upoštevane, verjetno tudi zaradi tega, ker niso bile odločno izrecene na zborih volicev. Kljub temu smo mladinci pripravljeni, da bi bilo na Jesenicah bolj potrebljano kopališče kot na primer kegljišče. Mladina bi bila pri takih gradnji prav gotovo pripravljena pomagati s prostovoljnimi delom.

— Kako pa se jeseniška mladina uveljavlja v delavskih svetih?

— Le malo je mladincov, ki imajo možnost za sodelovanje v teh organih. V Zelezarni jih je na pr. 26 v obratnih delavskih svetih, medtem ko so v centralnem delavskem svetu le štirje. Tudi sindikat do mladine v tem podjetju nima pravega razumevanja, saj v sindikalnem odboru ni niti enega mladince, četudi je tovarniški komite LMS predlagal tri. Odnos do mladih bodo morali spremeniti nadalje tudi člani ZKS in jih z večjim zaupanjem vključevati v Zvezo komunistov,« je zaključil pogovor po telefonu tov. Horjak.

TE DNI PO SVETU

△ V tork ob 10. uri dopoldne je s posebnim letalom prispeval v Beograd delegacija CK Poljske združene delavske partije in vlade LR Poljske. Delegacijo vodita prvi sekretar Poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka ter član Politbiroja CK Poljske združene delavske partije in predsednik poljske vlade Juzef Cyrankiewicz. Na zemunskem letalu je visoke goste sprejel predsednik republike Josip Broz-Tito s političnimi in državnimi funkcionari, generali JLA, ter javnimi in kulturnimi dečavci.

△ Najtoplje pozdravljeni od navzočih, sta se Wladislaw Gomulka in predsednik Tito v spremstvu generalnega podpolkovnika Milana Žežla odpeljala z letalca v odprtju avtomobilu predsednika republike. — Nad 300.000 Beograjanov, ki so stali vzdolž vse poti, je navdušeno pozdravljalo poljske goste in predsednika republike Tita. Na tisoče poljskih in jugoslovanskih zastav in brezstevilnih šopki cvetja so se dvigali v pozdrav gostom in predsedniku Titu. Gostje so odšli na Dedinje, kjer bo za časa bivanja v naši državi njihova rezidenca.

△ Poljska partijska in vladna delegacija je prispevala v Ljubljano včeraj zjutraj. Na ljubljanskem poslaju so jo sprejeli naši najvidnejši politični in javni delavci. Poljski gostje so se ob 8.30. uri odpeljali z železniške postaje v vilo »Pod rožnik«, od tam pa v Litostroj, kjer je bilo ob 10. uri veliko zborovanje. Vzdolž vse poti so drage goste iz Poljske množice prebivalcev navdušeno pozdravljale. Po obisku na Okrajinem ljudskem odboru Ljubljana so poljski voditelji obiskali grobničo narodnih herojev, nato pa odšli v palačo Izvršnega sveta Slovenije, kjer je bilo slavnostno konsilio. Popoldne so si ogledali Postojnsko jamo.

△ V vrsti zdravje, ki so bile izmenjane ob bivanju poljske partijske in vladne delegacije v naši državi med gosti in našimi političnimi in državnimi voditelji, je prevladovala ista misel: za vsako ceno je treba ohraniti in okrepliti trajno prijateljstvo s poljskim narodom, ki so mu zgodovinski dogodki odmerili podobno usodo, kakor narodom Jugoslavije, in ki si je moral z velikimi žrtvami prizoriti svobodo in neodvisnost.

KAKO POTEKA ANALITSKA OCENA DELOVNIH MEST

(Nadaljevanje s 1. strani)

boraču popisa in opisov priložena tudi organizacijska shema gospodarske organizacije. Strokov, združenja imajo nalogu kontrolirati, ali jo elaborati vsebujejo in kakšna je.

Težave nastajajo tudi v podjetjih, ki so v razvoju ali pa v podjetjih, ki so ravno v rekonstrukciji in sicer zaradi težnje, da bi opisovali stanje, kakršno se predvideva, ne pa kakršno dejansko je. Včasih povzroča težave že sama opredelitev delovnega mesta, posebno še določanje potrebnega šolskega znanja in prakse, pri čemer se še vse premalo določeno izhaja iz profila industrijskega delavca. Podjetja se sprito roka tudi vse prepočasi lotevajo analize in stopnjevanja delovnih mest. Vsak oklevanje in zavlačevanje pa se bo maščevalo.

V Zelenarni na Jesenicah so po sistemu, ki je enoten za vse zelenarne, že v celoti končali analitično ocenitev delovnih mest in se že pripravljajo na razpravo o kolektivu. Delo samo je odkrilo celo vrsto problemov, z njihovim urejanjem bo imel organizacijski oddelek podjetja polne roke dela. Sploh pa bodo koristi tega obsegnega dela odvisne v podjetjih od tega, koliko bodo sistematično uporabljali njegove ugotovitve in rezultate, da ne bo dragocen material obležal le v predalih.

Ciril Bren

IZDAJA CASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNİK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 475, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRAJNU 61-KB-1-Z-135 / IZHAJA, OB PONEDELJIKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESECNA 50 DINARJEV

LJUDJE IN DOGODKI
NOVA POLJSKA

Trinajst let svobodna Poljska gradi, ustvarja in razvija svoje proizvodjalne sile. V tej kratki povojni dobi je Poljska obnovila porušeno deželo, zacelila vojne rame, ki so bile na Poljskem najhujše, namesto požgane prestolnice zgradila novo Varšavo, razvila močno industrijo, petkrat večjo od predvojne...

Poljski narod je v teh letih zaznamoval temeljne družbene in gospodarske spremembe: od nacionalizacije industrije in agrarne reforme do uvedbe planiranega gospodarstva.

Toda vsem tem novim odnosom je pravo socialistično vsebinsko vtisnil še lanski oktober, ko je VIII. plenum Združene delavske partije Poljske na čelu z Gomulko prebolil z birokratsko, stalinistično praksjo in spravil graditev socializma v deželi na demokratično in humanistično kolesnice. Poljska je zakovana po lastni poti v socialistični.

DEŽELA

Y nepregledni ravnini med Karpatiškim pogorjem in Baltiškim morjem na področju dveh velikih rek Odre in Visle je v desetem stoletju nastala prva poljska država. Tedaj je merila le kakih 106.000 kv. km, pozneje pa so se spremenjala, širila in spet manjšala. Sredi 15. stol. je dosegla največji obseg, saj je merila nad milijon kv. km. Med obema svetovnima vojnoma je štela 388.000 kv. km, danes pa obsegata 311.000 kv. km površine.

Spremembu po vojni je bila posledica sporazume med SZ, ZDA in Veliko Britanijo, sklenjenega v Berlinu 1945. leta. Po tem sporazumu je Poljska del vzhodnega ozemja odstopila SZ, na zahodu pa je dobila 103.000 kv. km novega ozemja — Zgorje in Spodnje Slezijo.

POLJSKO PORURJE

Slezija je danes osrčje poljske industrije. V tem hribovitem jugu Poljske proizvaja 90% poljskega premoga, 50% električne energije, nad devet desetin vsega železa in skoraj vse ostalekovine. Tu je skoraj polovica vso poljsko kemično in tekstilno industrijo in znaten del proizvodnje cementa. Spričo podobnosti z najrazvitejšo nemško industrijsko pokrajino imenujejo Slezijo zato »Poljsko Porurje«.

kratko, vendar zanimivo

STEVILEN OBISK MUZEJA NA BLEJSKEM GRADU

Odkar so odprli muzej v prostorih blejskega gradu, so si razstavne prostore ogledali mnogi domači in tuji izletniki, pa tudi domačini z Bleda in okolice. Petim doslej obnovljenim prostorom v prvem nadstropju gradu, ki so jih odprli javnosti 21. julija, so jo pridružila še grajska kapela z obnovljenimi freskami iz 17. stoletja.

V prihodnosti nameravajo razširiti splošni del muzeja tudi na pritlične prostore. Seveda pa je vso delo odvisno od novih finančnih sredstev, ki pa jih blejska občina sama ne zmore.

Dosedanja restavratorska dela je vodil arhitekt Bitenc ob podpori ravnatelja Narodnega muzeja in drugih sodelancev.

LEPSE ULICE V KAMNIKU

Odkar je skrb za čistočo v

je zdaj ustalil, razmere pa že dovoljujejo nadaljnji napredok poljskega gospodarstva.

V prvem polletju letos so znotain prekoračili plan industrijske proizvodnje, kmetijstvo pa čedaljo močnejše zalaga trgov s svojimi pridelki. Z zvišanjem plač so potrošnja prebivalstva dviga, dasi še vedno primanjkuje nekaterih izdelkov.

PREBIVALSTVO

Danes šteje Poljska ljudska republika kakih 28 milijonov prebivalcev. To je nekaj milijonov manj kot pred vojno. Poljska je namreč medtem doživela znatno ozemelske spremembe, med drugo svetovno vojno pa je izgubila nad 6 milijonov ljudi. Danes število prebivalstva stalno raste, saj je tod naravni prirost prebivalstva najvišji v Evropi. Kakih 45% prebivalstva živi v mestih, 55% pa na podeželju.

POLITIČNA UREDITEV

Poljska je administrativno razdeljena na 19 vojvodstev. Prešolnica države in hkrati največje mesto je Varšava. Šteje nad milijon prebivalcev.

Vrhovno oblast ima ljudska skupščina, ki ji na Poljskem pravijo Sejm. Sejm voli Državni svet in imenuje vlado.

Važni elementi poljske poti v socialistem, ki so se očitali med lanskim Oktobrom, pa so ljudski svet, delavski svet in delavski samoupravni.

SODELOVANJE Z JUGOSLAVICO

Prav ti novi elementi v poljski socialistični stvarnosti znano zbljujejo poljsko in jugoslovansko socialistično gibanje. No zato, ker bi morda kdorkoli hotel drugemu vsiliti lasten recept za graditev socializma, pač pa prav zato, ker obe deželi strogo spoštujejo enakopravnost in neodvisnost v medsebojnih ednosih.

Poljska zunanjega politika temelji na podobnih temeljih kot jugoslovanska: na utrditi miru v svetu, odstranjevanju mednarodne napetosti, prizadetanjih k razorezitvi in sodelovanju z vsemi državami ne glede na njihovo družbeno ureditev.

To podobno črto v razvoju in v stališčih Poljske in Jugoslavije pa so najboljši temelj za nadaljnje plodno medsebojno sodelovanje.

MARTIN TOMAZIC

naša kronika

PLENUM OKRAJNEGA KOMITEJA LMS KRAJN

V pondeljek, 9. septembra je bil v Kranju plenum Okrajnega komiteja LMS Kranj, na katerem je član predsedstva OK LMS Franc Horjek govoril o vlogi in nalogah mladine pri razvijanju komunalnega sistema. V razpravi je bilo največ govora o vzroki za nezanimalne mladine za zbere volivcev, o delu mladino v svetih, o njihovih nalogah v zborih proizvajalcev in o pripravah na volte v ljudske zbrane. Udeleženci so nadaljuje tudi ugotovili, da v nekaterih občinah še vedno podcenjujejo mlade ljudi, da o njih sicer mnogo govorijo, ko pa bi jim bilo v praksi treba zaplatiti odgovorne naloge, tega ne pravijo.

V OBČINI ZELEZNKI JE 12 KRAJEVNIH ODBOROV

V članku »Krajevni odbor — vir pobude«, ki smo ga objavili v 60. številki »Glasu Gorenjske« smo pomotoma napisali, da v občini Zelezniki nimajo krajevnih odborov. V tej občini, čeprav razmeroma majhni, imajo namreč kar 12 krajevnih odborov; s tem popravljamo neljubo pomoto.

PRIPRAVE ZA VOLITVE V OBČINSKI ZBOR

Na zadnji seji Občinske sindikalne svete Bled so člani razpravljali o pripravah na volitve v občinski zbor proizvajalcev. Da bi politične priprave po podjetjih potekale kar uspešneje, so želevali posebne politične štabe, ki delovnim kolektivom pojasnjujejo vlogo in pomen zborov proizvajalcev. Upravnim odborom sindikalnih organizacij je med delovnimi kolektivi uspelo vzbudit zanimanje za nove kandidate, o katerih živahnno razpravljajo.

Od 12. do 18. septembra bodo imeli predvolilne sestanke. V zbor proizvajalcev bodo na Bledu izvolili 28 odbornikov, 24 v industrijsko skupino, 4 pa v kmetijsko.

PRED ZBORI VOLIVCEV NA BLEJSKI OBČINI

Po vseh in naseljih blejske občine, kakor v Ribnem, na Bohinjski Belli, v Podhomu, s Sp. in Zg. Gorjah, v Zasipu, na Rečici, v Zagoricih, na Mlinem in v Gradu so bila pretekli petek in soboto predvolilne zborovanja vseh odborov množčin organizacij. Povsed je bil obisk kar dober. Politični aktivti so na teh posvetovanjih razpravljali o kandidatih in se pripravili na zborov proizvajalcev. Na posebnih sestankih, ki jih bodo sledilevali še pred zbori volivcev in kasneje ter na zborih volivcev bodo pojasnjevali občanom dosedanje uspehe, dosegene na področju gospodarske in komunalne dejavnosti, hkrati pa bodo obravnavali pereče probleme posameznih naselij.

V blejski občini bodo izvolili 28 odbornikov v bodoči občinski zbor. Za sedanja razpravljanja o kandidatih kažejo, da bodo odborniki vrste v občinskem zboru precej pomladili z izvolitvijo mlajših članov.

PIONIRJI NA POHODU PO GORENJSKI

V okviru 15. obletnice ustanovitve pionirske organizacije bodo po vseh republikah prideli pionirske pohode »Bratstvo in enotnost«. V vsaki republike se bo udeležilo pohoda po 10 pionirjev iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Makedonije in Crne Gore. V dneh 21. in 22. septembra se bodo ti pionirji mudili tudi v kranjskem okraju. Dne 21. septembra se bodo ogledali tovarno »Istros« in mesto Kranj, kjer jih bo sprejel predsednik Obč. Vinko Hafner. Popoldne bodo obiskali Okroglo in se odpeljali v Drago, Begunje in preko Bledu v Bohinj na Kravji bal. Naslednji dan bodo obiskali Dražgošo in se razgovarjali s tamkajšnjimi pionirji. Zvečer jih bodo v Zeleznikih sprejeli pionirji iz Zeleznikov in jim na svojih domovih preskrbeli tudi prenočišča. Tako si bodo pionirji na pohodu skozi Slovenijo ogledali vse najbolj znamenje partizanske kraje.

KAJ SODIMO O...

DRUŽABNEM ŽIVLJENJU MLADINE

Lado Gruden: »Družabnega življenja mladine v Kranju in na Gorenjskem pravzaprav sploh ni. Zabave prirejajo povsod zelo nenačrtno v zvezi s kako proslavo ali drugimi dogodki. Organizacija je načudno slaba, ker je mladina prepričana sama sebi in za to nima potrebnih izkušenj. Vrsto takih primerov smo lani lahko opazili na šolah. Mladina se ni znašla in tako je izgubila voljo do prirejanja raznih zabav. V »Iskri« je bil ob nedeljih nekaj časa mladinski ples, vendar je tudi ta v takratnih pogojih propadel. Marsikomu je bil zelo napol. Zaradi vsega tega ni čudno, da del delavskih mladine iše zabave po gostilnah in se potem zgublja. V prihodnje bo treba zabavno življenje usmerjati bolj načrtno. Morda ne bi bilo slabo urediti v Kranju neko osrednje-mladinsko zabavisko, pri čemer naj bi sodelovala vsa društva.«

Lojze Založnik: »Zabavno življenje mladine je povsod silno okrnjeno, in to predvsem zaradi ponujanja prostorov. Menim, da bi se dalo v okviru Svobod marsikaj popraviti. Svoboda v Kranju

na primer že dve leti prireja plesne vaje za mladino. Vsi, ki so jih obiskovali, so bili zelo zadovoljni. Morda bi bila Svoboda pripravljena tudi na to, da bi skupno z mladinsko organizacijo od časa do časa priredila kak držabni večer z veselim programom, ki ne bi terjal velikih stroškov. Mladina ima volje dovolj, treba je le nekoga, ki bi ji pri njenih stremljenjih pomagal in jih pravilno usmerjal.«

Marijan Rožič: »Vse organizacije in društva so poklicana za to, da pomagajo mladini. Mladi ljudje imajo pre malo vzgojne zabave. Mislim, da je mladinska organizacija v »Iskri« glede tega na pravi poti. Skušali so nameči prirediti kombinirano zabavo, na kateri so združili film, ples in humoristične točke. Vsi mladini se s te zabave so bili zelo dobr. V industrijskih centrih mladinci največkrat nimajo za zabave primernih prostorov, če se pa že za nekaj podobnega odločijo, ni nikogar, ki bi jim pomagal, ki bi jim svetoval, kako naj to napravijo. O mladinski zabavi naj bi spregovorili tudi pedagogi, točka ne brez razumevanja.«

mestu zaupana ženskim čistilkam, so Kamničani bolj zadovoljni z oskrbovanjem glavnih ulic. Pri čistoti mesta pa morajo sodelovati tudi prebivalci. Čeprav po mestu ni košaric za odpadke, bi moral meščani še bolj paziti, da ne mečejo odpadkov po tlaku. Tudi je brivnic in mesarij bi moral odpadno vodo bolj obzurno vlivati v jaške, da ne odteka po cestom tlaku.

KOROŠKI MLADINCI BODO PRIŠLI NA OBISK

Dne 21. septembra bo prišla na Gorenjsko skupina 15 mladincov in mladink v Slovenske Koroške, ki jih je povabil sem OK LMS Kranj. Za tradicionalni Kravji bal v Bohinju bodo gostje pripravili poseben program. Naši mladinci se bodo z njimi domenili za nadaljnje stike; v prihodnjem letu jih nameravajo povabiti tudi na

VZPON LOŠKEGA GOSPODARSTVA

V obdobju 1953–1957 je loško gospodarstvo načrtovalo občuten korak naprej, predvsem zato, ker je prešlo iz administrativnega načina v samoupravni sistem. Tako vedno več ljudi neposredno sodeluje pri upravljanju podjetij. Delavskih svetov je v občini 9 s 215 članji. Prav tako se je močno razvila komunalni sistem: v občinskem ljudskem odboru, v krajevnih odborih, raznih svetih in komisijah sodeljujeta 902 državljan.

Hkrati s povečevanjem pristnosti pa je rastla tudi materialna baza občine, ki jo poleg proračuna (315 milijonov) predstavljajo razni sklad: za investicije (113,5 milijonov), stanovanjsko izgradnjo (132 milijonov) in cestni sklad (okoli 1 milijona).

Na vseh področjih se je občinski ljudski odbor dokaj trudil, da bi v občini povečali proizvodnjo, posebno za dvig življenjske ravni občanov. Tako je bilo v omenjenem obdobju uporabljenih 1 milijarda 421,5 milijonov v celoti za načrte v gospodarstvu (551.044.000), za družbeno potrošnjo (663.896.000), za proračunska potrošnja (158.670.000) in objektne kulture organizacij in društev (48 milijonov). Med večjimi objekti bi omenjali predvsem novo gimnazijo poslopje, Dom ZB, Kulturni dom v Retečah, Dom na Lubniku in obnovu obeh gasilskih domov v mestu. V družbeni standard je bilo vloženih precej sredstev, tako (v zaokroženih zneskih) za prosveto in šolstvo 89,5 milijonov, za socialno skrbstvo 30 milijonov, za zdravstvo 14 milijonov, za štipendije 3 in za dotacije družbenim organizacijam 22,5 milijonov.

Fizični obseg proizvodnje v socialističnem sektorju se je povečal od 1. 1953 do 1957 za 33%, vrednostni obseg pa za 35%. Med posamezimi panogami je nedvomno največji porast doseg gradbeništvo (za 334% ali vrednostno od 31 milijonov v letu 1953 na 68 milijonov v I. polletetu 1957). Močno je porastal tudi promet (za 256% ali od okoli 28 na okoli 50 milijonov), nadalje trgovina za 52%, obrt za 76%, KZ za 6 odstotkov itd. Narodni dohodek se je povečal na glavo prebivalca od 73.000 na 122.000 din, kar predstavlja republiško povprečje. Najbolj se je povečalo število delovne sile v kovinski industriji. Sedaj je zaposlenih 263 osreb in je število naraslo od 1. 1953 za 31%. Brezposelnosti ni. Plaćni fond se je v teh letih povečal za 38%, medtem ko se je, ob upoštevanju povečanja delovne sile, ter povišanja cen realna plača dvignila za okoli 18%.

Zboljšanje prometa Z JEZERSKEGA DO KRANJA

Ze dalje časa se Uprava za ceste LRS in tehnična sekcijsa pri cestnem nadzorstvu v Kranju ukvarja z zboljšanjem cestnega prometa na cesti II. reda Kranj–Jezersko do avstrijske meje. Uprava za ceste je pred tremi dnevi končala dela na novo zgrajenem železobetonskem, takojimenovanem Jenkovem mostu med državno mejo in Jezerskim. Most so pričeli graditi letos 1. junija v zadnjem režiji. Dolg je 8,5 m, širok pa 6 m in z 80 cm hodnika za pešce. Celotna gradnja je stala nekaj nad milijon dinarjev, ker ga je Uprava za ceste gradila v zadnjem režiji, medtem ko bi stal približno 5 milijonov, če bi ga gradilo gradbeno podjetje. Da v času gradnje promet ni bil oviran, je Uprava za ceste v neposredni bližini zgradila lesen zasilen most, ki je stal približno 70.000 din. Stari Jenkov most je bil leta 1941 ponosen po bivši jugoslovanski vojski. Nemci so takoj nato postavili novega, toda partizani so ga leta 1944 docela uničili in spustili v grapo. Nemci so postavili zasilen most, ki je ostal vse do pričetka nove gradnje.

Pred nekaj dnevi pa je taista uprava tudi končala provizorični most na Sp. Jezerskem. Ta provizorični, ki je dolg 20 m in širok 5 m, je stal 1.600.000 dinarjev. Za promet pa ga bodo uporabljali le nekaj časa, ker po novem načrtu predvidevajo na tem mestu nov lesen ali pa železobetonski most, ki bo hkrati tudi nekoliko vzvratnil cesto v tem delu Jezerskega.

Uprava za ceste se pripravlja tudi na gradnjo novega mostu pri Grabnerju pod Jezerskim. Ta most bo dolg 9 m in širok 6 m, in ga bodo pričeli graditi še letos, vendar se še niso odločili, ali bo lesen ali železobetonski.

Pred kratkim je to podjetje dalo porušiti tudi staro posto v Fužinah nad Kokro, ker je bila zaradi te stavbe cesta izredno ozka in nepregledna. Promet je tekel samo enosmerno. Gozdno gospodarstvo je šlo Upravi za ceste tolko na roke, da je dalo pošti prostor v sosednji stavbi, ki je bila njihova last. Cesto se na tem mestu razširila za 7 m in je tako postala raven in pregledna. Nekaj sto metrov od tu pa so pred kratkim pričeli graditi nasip v spodnjem delu vasi, na katerem bodo v naslednjem letu speljali cesto in se tako izogniti nepreglednemu in ostremu začetu pred vasjo. Predvidevajo, da bodo ta dela po njihovem predračunu in načrtu končali v naslednjem letu. ObLO v Kranju je pri tem pokazal polno razumevanje in kmetovalcu, ki je bil ob zemljišču, dodelil novo zemljišče, last splošnega ljudskega premoženja. Uprava za ceste namenjava v naslednjem letu asfaltirati to cesto od Tupalič do Kokre. Asfaltiranje ceste iz Visokega do Tupalič pa so končali pred dnevi in tako podaljšali asfaltno cesto za 3 km in 200 m. Ko bo razširjen še most čez Kokro na Primskovem, bo nedvomno promet na tej cesti relacijo postal varnejši in udobnejši, zlasti za voznike motornih vozil.

Znaten napredok je dosegla kovinska industrija. Podjetje Motor je zgradilo novo livanovo in prostor za proizvodnjo hladilnikov, s katerimi se uveljavlja tudi v inozemstvu. Strojno podjetje se je v začetku leta preselilo v nove prostore na Trati, prav tako tudi Pilarna v Retečah. Zaradi rastočih potreb ima leta velike možnosti razvoja. V nadaljnji perspektivi je koncentracija podjetij kovinske stroke, kot se je to začelo že pri lesni: iz bivšega LIP, Jelovice in Tovarne furnirja v Bodovljah se je razvil posamezen Medzadružni lesni kombinat Jelovica, ki vedno bolj prehaja iz polifinalne v finalno proizvodnjo, v katero bo vloženega več dela in bodo večje možnosti za nadaljnje zaposlovanje delovne sile. Slepko prej se bo moral priključiti še Gradis, ki ima sedaj centralo v Ljubljani. Najmočnejšo gospodarsko panogo bo tudi za naprej predstavljala tekstilna industrija. Z uvajanjem novih kapacitet in povečanjem strojneg parka bo Gorenjska predilinka povečala svojo proizvodnjo. Stalen izvoz svojih izdelkov si je zagotovilo podjetje Sešir, ki pa dela v zastrelih obratih in z zastreleno opremo. Priprave za gradnjo nove tovarne se bodo intenzivno nadaljevale. Odeja, tovarna prešiših odej, ima v načrtu nove prostore, kamor bo postavila nove nabavljene stroje. V zadnjih letih se je močno uve-

ljavilo gradbeno podjetje Tehnik, ki je v prijermu z letom 1953 stikrat povčelo svoje kapacitete ter je kos tudi večjim gradnjam (Tovarna Niko v Železnihih). V Loki gradi avtobusno postajo, novo moderno kinodvorano, stanovanjske bloke itd., dela pa tudi drugod (Piran). Podjetje Transturist je v stalnem porastu in razpolaga že s 13 avtobusi in 11 kamioni.

Med obrinimi podjetji je predvsem omeniti podjetje ELRA, ki zaposluje predvsem žensko delovno silo, ki jo je sicer teže zaposliti. Mersarsko podjetje OZZ in Mesino. Prvo je že zgradilo nov moderen lokal, drugo pa ga ima v načrtu v novi tržnici. Seveda bo občinski ljudski odbor nujno moral preurediti klavnicu. Podjetje Kroj se je razvilo iz majhne delavnice v večje obrtno podjetje, ki je usmerilo svojo proizvodnjo tudi na konfekcijo, za katere bo odpri svojo trgovino. Obrtno kovinsko podjetje na Pojanski cesti pa namerava poleg svoje delavnice odpreti še delavnico za popravljanje koles. Mlinško podjetje na Trati, kamor spada tudi obrat Testenine v Loki, je povečalo svojo proizvodnjo od 20 na 40 vagonov mesečno. Občuten je bil napredok tudi v kmetijstvu tako v socialističnem in zadružnem kakor tudi v privatnem sektorju.

A. C.

Občina je razdeljena na 19 volilnih enot. Zbori volivcev bodo v zadnjih volilnih enotah že končani v petek, 13. t. m. Prvi zbor volivcev je bil preteklo soboto v gorski vasi Planina. Udeležba je bila zelo dobra. Celo je zoldruženega naselja Planina pod Golico, so se volivci udeležili polnoštveno svojega zboru volivcev. Od novega odbornika želijo med drugim udomo pomoci v borbi proti krompirjevemu raku. Krompir je za njih glavni kmetiški pridelek in hkrati tudi prehrana. Bolezen raka pa se je na teji kulturi toliko razširila, da so kmetje resno zaskrbljeni.

Na zboru volivcev so zbrali dva kandidata: kmeta Franca Klinarja in delavca Martina Zvaba.

Na zboru volivcev, ki so se dni predvideni, so se pripravili odborniki, ki bodo volivcem tolmačili dosedanje delo Občinskega ljudskega odbora in probleme, ki bi jih bilo treba reševati.

Novi občinski odbor Jesenice bo šel skupno 74 članov: 37 v občinskem zboru in 37 v občinskem zboru prizvajalcev. Tako se bo skupno število odbornikov povečalo za 34 članov, kajti dosedanji ObLO šteje le 40 članov.

Dasi te dni, ko so se v teku zboru volivcev, ker ljudje sele izbirajo kandidata, se ni moč predvidevati rezultatov, se vendar že kaže težnja za čim več novih odbornikov. Samo kakih 10 sedanjih odbornikov (od 40) predvidevajo na kandidatnih listah. Se pravi, da bo izvoljeno približno 64 novih odbornikov, kar je pozitivno.

K. M.

ODPRLA VRATA OSEMLETK

Dne 5. septembra so se odprla vrata naših učnih zavodov in v šolskih poslopijih se je spet razlegel veseli dljaški smeh in direndaj. Pričelo se je novo šolsko leto, ki primaša marsikaj novega tako v organizacijskem, kakor učnem pogledu v nižjih razredih obveznih šol. Zato so to pot v velikem številu spremili učence tudi skrbni očetje in materje, da bi dognali, komu bo do letos izročili otroke v varstvo in uk.

Pretirano zaskrbljeni so bili zlasti nekateri starši – intelektualci, ki so se solali v nekdajnji gimnazijah, a so hote ali nehoti preslišali načela in upravičenost šolske reforme ter so zato dvomili o vrednosti novih osemetletnih šol. Po njihovih izjavah je bila c. k. gimnazija za časa Avstrije najboljša šola, katero je svet doletje videl. Ceprav so ti pojavi osamljeni, kažejo vendarle nerazumevanje sedanjih vzgojnih in učnih načel in potreb ter dokazujejo zastreloto misijenja tistih, ki misljijo, da imajo zvrheno mero sodobnega razgleda. Prav tako menijo, da so bili ti organizacijski ukrepi izvedeni samo v kranjskem okraju ter so zato šolsko reformo označili za poskusnega zajčka v tem nepremišljenem okraju, oziroma okrajnem šolskem vodstvu.

Da jih prepričamo o nasprotnem, bomo v naslednjih staveki citirali sklep republiškega Sveta za šolstvo: sklep 6. redne seje Sveta za šolstvo LRS z dne 2. 7. 1957 se glasi:

I. V krajih, kjer imamo samostojne osnovne šole in samostojne nižje gimnazije kot višjo stopnjo obveznega šolanja, naj se po možnosti združita obe šoli v osemetletu z enotnim vodstvom ter enotnim upravnim in finančnim poslovanjem v pričetku šolskega leta 1957-58.

2. Dosedanje popolne gimnazije, ki ostanejo v šolskem letu 1957-58 v dosedanju sestavu ter sveti za šolstvo pri OLO naj pripravijo v šolskem letu 1958-59 vse potrebno, da se bodo nižji razredi sedanjih popolnih gimnazij s šolskim letom 1958-59 odločili od gimnazije in se združili z osemetletnimi šolami na svojem šolskem področju v enotne osemetletne obvezne šole. Hkrati naj uredijo okrajni ljudski odbori tudi vprašanje šolske mreže za obvezne šole in samostojne štiriletnje gimnazije.

Kolikor mi je znano, je večina okrajev v Sloveniji te sklepe uresničila. Kranjski okraj je šel korak dalje v tem, da je učence, ki so se hoteli letos vpisati v I. razred popolnih gimnazij, preusmeril na bližnje osemetletne šole. Po sklepu Republiškega sveta za šolstvo pa se bodo tako in tako v prihodnjem šolskem letu celotni nižji razredi (I.–IV.) teh gimnazij preosnovati v osemetletne šole.

Torej niso učenci v kranjskem okraju noben izjemni »poskusni zajčki«, temveč so na boljšem v tem, da smo po večletnih skrbnih pripravah reformo dejansko pričeli uresničevati, kar bo samo v njihovo korist.

Brez dvoma se vsi, ki imamo opravka z obvezno šolsko mladino, zavedamo odgovornosti, ki smo jo sprejeli prehodom na nov tip šolstva. Tu niso toliko važne zuhanje organizacijske spremembe, kakor pa uvajanje novega duha in vsebine reforme pri všakodnevni pedagoški deli. Iz to to notranjo vsebinu na jamči nobena dosedanja stavba in noben dosedanji naziv šole.

V višjih razredih obvezne šole so v tem letu predpisani še stari gimnazijski učni načrti. Novi

učni načrt se pričenja uveljavljati v prvih treh razredih nižje stopnje in poskusno v nekaterih četrtih razredih. S tem se lotevamo, ne samo zunanjne reorganizacije obvezne šole, temveč tudi jedra, spremenjene vsebine in načina dela. Idealno bi bil misliti, da bo pedagoški kader vsem novim zahtevam takoj kos. Tu je potrebna pridobitev vrste novih znanj, novih pogledov na družbo, otroka, na snov, vzgojne smotre itd. Važno je to, da smo ta proces uveljavljali, izpolnjevali pa ga bomo s povečano odgovornostjo, prednostjo, poglabljaju v ideološko strokovno in pedagoško tvarino, z razvijanjem družbenega upravljanja v šolstvu, z izpopolnjevanjem materialnih osnov in podobno.

Vrata učilnic so se torej odprla in sprejela trume za uk pripravljenih dečkov in dekle. V zapuščenih stavbah je zopet zahrumelo življenje z vso silovitostjo mladega, sproščenega človeka. V novih osemetletih šolah bomo oblikovali življenje v mlade osebnosti v korist skupnosti in vsakega posameznika. Morda bo tudi kaj napak (tudi v preteklosti je bilo tega dovolj), lotevamo pa se vendar svojega posla z najlepšimi ipi, da ne bo reforma samo mrtva črka, temveč resničen prehod k boljšemu znanju in kulturnejši vzgoji učencev.

Pri tem potrebujemo vso podporo javnosti, ki naj se izkazuje v dobronameri kritiki in opozarjanju na pomanjkljivosti, ki bi se morebiti pojavile med šolskim letom. Solska reforma ni samo stvar učitelja ali profesorja, temveč mora postati v pozitivnem smislu skrb celotne naše družbe.

BD

Glas Gorenjske

MLADINA V CERKLJAH SE CUTI SE ZAPOSTAVLJENE

Tudi mladina v Cerklijah se marljivo pripravlja na VI. kongres Ljudske mladine Slovenije in na bodoče volitve v občinske ljudske odbore. Iz cerklijanske občine se bosta VI. mladinskega kongresa udeležila dva mladinci – delegata, le-ta pa že nekaj časa obiskuje mladince v osnovnih organizacijah, kjer skupno obravnavajo problematiko in zbirata gradivo za VI. kongres. V preteklih dneh so imeli vse osnovne organizacije vaške mladine skupno s sekcijami mladih zadrževalov in sestanke.

Vsa dosedanja mladinska zborovanja v tej občini so pokazala, da bo moral občinski ljudski odbor pokazati večje zanimanje za delo mladinske organizacije, še posebno pa velja to za tamkajšnje politične organizacije, ki ne moremo trditi, da kažejo do mladine kakšno posebno naklonjenost, kakor tudi ne do njihovega dela in napredka. To nam zgovorno kažejo tudi naslednji podatki. Občinski mladinski komite v Cerklijah je po podatkih občinskega predstavnika prejel v. o. bo predvidoma prejel 10.000 dinarjev za celotno svoje poslovanje. Ker komite do sedaj

ni imel nobenih finančnih sredstev, pač pa le 30.000 dinarjev raznih dolgov iz dosedanega poslovanja, je potem takrat razumljivo, da njegovo delo ne more biti dovolj uspešno. Od celotnega števila mladine v tej občini ni, niti eden član Zveze komunistov. Najmlajši član Zveze komunistov je že star 40 let, tistega pa, ki je bil star nekaj nad 30 let, so izključili. Mladinski komite je pred kratkim predlagal občinskemu komiteetu ZK v Cerklijah nekaj mladincov za sprejem, vendar do sedaj še ni jasno, ali bodo sprejeti v članstvo Zveze komunistov ali ne.

Kot smo že omenili, se tamkajšnja mladina tudi aktivno pripravlja na bodoče občinske volitve. Predvidevajo, da bi v občinski ljudski odbor kandidiralo 6 mladincov – kandidatov, vendar smatramo, da je to število očitno premajhno, kajti v občinski ljudski odbor bi bilo treba izvoliti več novih mlajših odbornikov, ki bi znali bodočemu občinskemu ljudskemu odboru pomagati pri reševanju raznih gospodarskih, političnih in ostalih problemov v svoji občini. Razne dosedanja seje in delo počedinjih odbornikov so pokazale, da nekateri starejši odborniki, ki ne sledijo političnim dogodkom in hitremu razvoju širou domovine, ne morejo biti kas vsem svojim nalogam, ki jim jih postavlja

Gorenjski obvezničec

ZDRAVNIŠKA DEZURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 213, naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Pravilnikom malih oglasov ne objavljamo pred vplačilom. Cena malih oglasov je: preklic 20 din, izgubljeno 10 din, ostalo 12 din od besede. Naročniki imajo 20% popusta.

Telefonska številka naročniškega in oglasnega oddelka je: Kranj 190.

Najditelj svetlo modre jopice od dvodelno obleke, izgubljene v nedeljo popoldan od Predosej do Visokega, prosim, da jo vrno na naslov: Logar Stana, Goriče 19, Golnik ali sporoč svoj naslov.

Sporočam, da sem preselil svojo zobno ordinacijo iz Pojogninskega doma v Kranju v novo hišo na Zlatem polju. Ordinirati pričenim 16. septembra — Dentist Tomc.

Kupim dobro ohranjeno žensko kolo. Naslov v upravi lista.

Prodam športni otroški vozek. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodam motorno kolo 350 cm ali zamenjam za javorjev, bukov ali drugi les. — Sutna 45, Zabnica.

Ugodno prodam elektromotor AEG 4.5 KM. Naslov v oglašnem oddelku.

Prodamo 5-cevni radijski sprejemnik in električni gramofon. Informacije dobite v pisarni Hotel »Evropac«, Kranj do 20. t. m.

Iščemo trgovski lokal v Kranju. Najemnina po dogovoru. — Tagovsko podjetje »Elita« —

Sprejemem mizarskega pomočnika in vajenca. — Stele Franc, Gora 2, Komenda.

Mizarsja za furnirana dela sprejemem takoj. — Polak Jurij, mizar, Družovka 42.

Za dan tombole v Kranju iščemo strežne moči. — »Stari Mayr«, Kranj.

Dva učitelja sprejmemo za učno ali vzgojno delo. Sprejmemo tudi vsakogar, ki je sposoben nadomestiti starše otrokom v domski zaščiti. Samsko stanovanje zagotovljeno. — Prehodni mladinski dom Preddvor.

Najditelju denarnice, ki mi jo je 8. septembra vrnil se iskreno zahvaljujem. — Luskovec.

Prodam stavbo parcele v Kranju ob glavnem cesti. Naslov v oglašnem oddelku.

Pri vinski kleti na Klancu so najdena očala v usnjem etuiju. Dobijo se v naročniškem oddelku.

Kupim dobro ohranjeno peč za kopalnico. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku pod »dobro ohranjeno«.

Ugodno prodam manjši manufakturini in špecijski inventar primeren za trgovino ali skladiste. Naslov: Prešernova 1, I. nadstropje.

Z

OBJAVE

STROJEPIŠNI IN STENO-GRAFSKI TEČAJI

Društvo stenografov in strojepiscev v Kranju bo priredilo na Ekonomski srednji šoli začetniški in nadaljevalni strojepisni in stenografski tečaj. Prijava sprejema tajništvo Ekonomske srednje šole v Kranju, Tomšičeva 14/I do vključno 28. septembra 1957. Pričetek tečajev in ostale podrobnosti bodo objavljene na razglasni deski šole.

SEMINAR ZA MOJSTRSKE IZPITE

Obrtna zbornica okraja Kranj obvešča vse one pomočnike, ki namenljajo polagati izpit za obrtnega mojstra, da priredi v oktobru dvodnevni seminar iz teoretičnega dela mojstrskega izpita. Prijava je poslati pisno do 20. septembra.

VPIŠOVANJE V VIŠJO SOLO ZA TELESNO VZGOJO

Kandidat za vpis v I. letnik naj se zberejo do 23. septembra ob 9. uri v prostorih šole na Taboru št. 13, kjer bodo zdravniško pregledani.

Dne 24. septembra ob 8. uri zjutraj se prične v prostorih šole

na Taboru št. 13 preizkušnja fizičnih sposobnosti kandidatov, ki obsegajo tek na 100 m, 1000 m (za žene 800 m), skok v višino, suvanje krogla (7,25 ali 4 kg), poljubno vojno na bradi, poljuben preskok čez konja oziroma kozo, plezanje po vrvi, spretnost v obvladanju žoge ter plavalje.

Komisija bo predlagala sprejem v šolo na podlagi skupne ocene zmogljivosti in zdravstvenega stanja kandidatov.

Sprejeti kandidati se vpišejo takoj po opravljeni preizkušnji. Ob vpisu morajo predložiti spričevalo o opravljeni veliki maturi oziroma diplomo kakšne srednje strokovne šole.

Vpis za slušatelje II. in III. letnika se vrši ob 25. do 30. septembra. Naknadni vpis dovolj uprava šolo samo na podlagi prošnje, v kateri jo treba obrazložiti vzrok zakasnitve.

Predavanja na šoli se prične dne 1. oktobra.

Ob nenadni smrti našega ljubega očeta

FRANCETA KERNA

se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo za izkazano moči čast: sošedom, g župniku, lloški družini, »STORŽIC« in množičnim organizacijam.

Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev in cvetja ter za izrečena sožalja.

Orehovlje, 8. IX. 1957.

Zaljuboči: družina Kernova in ostalo sorodstvo.

KINO

STORŽIC KRAJN: 13. septembra, japonski barvni film »VRATA PEKLA«, ob 16. in 20. ur. 14. septembra japonski barvni film »VRATA PEKLA« ob 16., 18. in 20. ur ter premerja avstrijski filma »ZDAJ SMO PA TAM« ob 22. ur. 15. septembra ob 8.30. ur matineja amer. barv. filma »BAGDADSKI BERAC«, ob 10.15. ur avstrijski film »ZDAJ SMO PA TAM«, ob 14. ur sovjetski film »HEROJI ŠIPKE«, ob 16., 18. in 20. ur japonski barv. film »VRATA PEKLA«.

TRIGLAV PRIMSKOVO: 14. in 15. septembra premiera sovjetskega barv. filma »HEROJI ŠIPKE«. V soboto ob 19. ur. V nedeljo ob 17. in 19. ur.

SVOBODA STRAZISCE, 14. in 15. sept. premiera franc. filma »VELIKI MANEVRI«. V soboto ob 18. in 20. ur in v nedeljo ob 17. in 19. ur.

NAKLO: 14. in 15. sept. amer. barvni film »BAGDADSKI TATIČ«. V soboto ob 19.30. ur in v nedeljo ob 16. in 19. ur.

BLED: od 13. do 15. septembra ital. barvni zgodovinski film »TEODORA«.

RADOVLJICA: od 13. do 15. septembra amer. barvni film »UPOR NA LADJI CAINE«.

V petek in soboto ob 20. ur in v nedeljo ob 16., 18. in 20. ur.

LJUBNO: 14. in 15. septembra amer. film »RUMENO NEBO«. V soboto ob 20. ur. V nedeljo ob 16. in 18. ur.

SORA SKOFJA LOKA: od 13. do 15. septembra amer. barvni film »LUKRECIA BORGIA«.

KRVAVC CEKLJE: 14. in 15. septembra madžarski barvni film »LILIONFI«. V soboto ob 20. ur. V nedeljo ob 16. in 20. ur.

HEROJI ŠIPKE

HEROJI ŠIPKE

VELIKI MANEVRI

GLEDALISCE

PREŠERNOV GLEDALISČE KRAJN

Petak, 20. septembra ob 20. ur — red premierski in izven Shakespeare: ROMEO IN JULIJA — tragedija v 5 dejanj.

Sobota, 21. septembra ob 20. ur — izven — Shakespeare:

»ROMEO IN JULIJA« — tragedija v 5 dejanjih Nedelja, 22. septembra ob 16. ur — izven in za podeželje Shakespeare: »ROMEO IN JULIJA« — tragedija v 5 dej.

TRŽNI PREGLED

V KRAJNU

V ponedeljek so gospodinje na kranjskem trgu povpraševale

predvsem po sadju in kumaričah za vlaganje. Sadja ni bilo posebno veliko, cene pa so bile tudi točno visoke. Hruške so prodajali še vedno po 80 din. jabolka pa po 40 in 50 din. kg. Kumarič za vlaganje je hitro zmanjšalo. Bile so že po 70 din. kilogram, Jaje je bilo dovolj po 10 din. kom. To je že nekaj časa kar ustaljena cena zanje. Ostale cene: zelje 20 din. kg., strožji fižol 35 in 40 din. kg, rdeča pesa 35 din. kg, korenje 30 din. kg, krompir 14 in 15 din. kg. Endivija je še vedno po 50 din. kg.

V KAMNIKU

Zadnji tržni dan je bil v Kamniku zaradi sejma zelo živahn. Cene so bile kljub temu trdne. Na trgu je bilo še vedno dovolj kumar po 15 din. kg, kumarice za vlaganje so bile po 90 din. kg, zelje po 20 din. kg, strožji fižol 45 din. kg, korenček 10 din. kg, rdeča pesa 32 din. kg, endivija 60 din. kg, krompir pa po 14 din. kg. Sadja je bilo to več kot običajno. Hruške naseljene so prodajali po 70 din. kilogram, drobnejše hruške pa po 50 din. kg. Jabolka so bile po 10 din. kg, domače slive pa po 10 in celo 65 din. kg, čeprav je trgovin volil bošenski sliv po 52 din. kg. Maslo v četrtnikih zavirk je bilo po 140 din. širček pa kos 10 din. Jaje so bila po 20 din. Živinski sejem je bil še dovolj dobro obiskan. Največ je bilo naprodaj prasičev za rejo.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V SKOFJI LOKI

Rodile so: Marija Zavrljan — sina; Ivana Bernik — hčerko; Frančiška Šubic — hčerko; Marjana Dolenc — sina.

Poročili so: Djordje Krstić kapetan JLA in Veronika Lipovšek, bančna uradnica; Franc Svoljšak, avtomehanik in Marija Jugović, delavka; Franc Dolenc, krojaški pomočnik in Katarina Zaletel, torbarska pomočnica; Franc Konjar, model in Stanislava Svoljšak, trgovska pomočnica.

Umrl so: Ivan Debeljak, ženček Svoljšak, Franc Bernard Marija Langerholc roj. Babič Angelja Jenko.

NESREČE

SE ENA ŽRTEV NEPREVIDNOSTI

V torek, 10. septembra nekaj po 20. ur se je zgodila v Stražišču pri Kranju težja prometna nesreča. Iz Bitnega proti Kranju se je pripeljal motorist Albin Hrovat z Gorenje Save in se zaletel v vprežni voz, ki je prav tedaj zaviral s stranske poti na glavno cesto. Neprevidnega motorista, ki si je pri trčenju zlasti hudo poškodoval glavo, so kranjski reševalci prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

ČE NI LUČI...

Preteklo nedeljo ob 20.12. ur se je zgodila na cesti I. reda v Našem prometna nesreča. Potem ko se je 59-letni kmet Mihal Podekar z Okroglega nekaj časa

mudil v gostilni pri Marinšku, se je odpravil proti domu. Hodi bil po skrajnem desnem robu ceste. V tem pa se je za njim pripeljal na kolesu Stanko Tovornik in ker ni imel luči, tudi ni opazil pred seboj Podekarja. Zaletel se je vanj in ga podrl. Medtem ko je Tovornik odnesel le nekaj manjših prask, si je Podekar pri padcu hudo poškodoval glavo. Ponesrečenca so kranjski reševalci takoj pripeljali v bolnišnico. Njegovo stanje je še vedno po 50 din. kg.

NESREČA ZARADI NEPREVIDNOSTI

V pondeljek ob 11.20. ur je prišlo pred avtobusno postajo na Koroski cesti v Kranju do prometne nesreče, katero žrtev je postal 47-letni delavec Franc Mrak iz Bistrice pri Naklem. Ko je le-ta stopil s pločnikom v hotel prečkal cesto, se je nenašel pred motorjem, na katerem se je peljal znani alpski smučar Matevž Lukanc iz Tržiča. Kljub temu, da je motorist vozil po desni strani ceste s primerno brzino, je bila nesreča neizogibna. Pešča je namreč bližina motorja zmedila. Zaradi težje kolesatve, da je pot nadaljeval, ali bi se umaknil nazaj na pločnik. Misleč, da bo pešec pot nadaljeval, je Lukanc pognal motor. V tem trenutku pa se je Mrak umaknil nazaj in trčenju je bilo neizogibno. Ponesrečenega Mraka, katemu je udarec zlomil nogo,

A. T. je bil 21. 7. letos na galski veselici v Britofu pri Kraju. Tam se je nespodobno obnašal in ko ga je J. M. zaradi tega opozoril, ga je A. T. s perto močno udaril po obrazu ter mu tam prizadel lahko telesno poškodbo. Obdolženi A. T. je pred sodiščem poskušal stvar prikazati v drugi luči, češ da ga je oskodovan izrazil. Priča je zagovor ovdio na 14 dni zapora, A. T. je obsočil vse na 14 dni zapora. M. P. pogojno za dobo 1 leta, V. M. pa pogojno za dobo dveh let.

L. T., J. R., A. P. ter A. B., vsi iz Zgornje Bele, ter J. C. iz Preddvora, so se v noči od 13. na 14. oktober 1956 preteplali v vas Zg. Bela. V pretepu so uporabljali tudi kole. V teku kazenskega postopka so se poskušali obdolženci na vse načine izmazati kazenske odgovornosti ter zanikal, da bi sodelovali v napadu na M. T., I. S. ter A. B. Oškodovan kakor tudi druge pričo pa so jasno povedeli, kdo so bili storilci. Ob upoštevanju, da je teh manjših ali večjih pretepor v zadnjem času precej, je sodišče obsočilo vse obdolžence na 7 do 14 dni zapora. Kazen naj bi vzgojno vplivala na obdolžence kakor tudi na druge podobne storilice.

DOPISUJTE

v »Glas Gorenjske«

Remont čevljarskih strojev Kranj Savska cesta 10

razpisuje mesto

strojnega tehnika

„ROMEO IN JULIJA“

v Prešernovem gledališču

Razprava o akt. kult. problemih Gorenjske ter o namenu in smotrih Prešernovega gledališča v Kranju je po rodila marsikakšno misel in marsikakšen napotek, ki bo našemu gledališču nedvomno v korist. Naj bo letošnja sezona, ki jo Prešernovo gledališče začenja z uprizoritvijo Shakespearove tragedije ROMEO IN JULIJA, njegova poslednja ali ne — številne pripombe in predloge iz razprave o njem bo gledališče vsekakor moralo izkoristiti kot gradivo pri sestavljanju in uresničevanju bodočih delovnih načrtov, zlasti pa pri delu v sezoni, ki se bo začela te dni. Ce so bili in še bodo v tej razpravi izrečeni tudi kritični očitki na račun dosedanja dela PG, bo gledališče tudi iz še tako ostre kritike znalo izlučiti marsikaj, kar mu — če je kritika na zadostni kvalitetni ravni — lahko pomaga pri nadalnjem delu.

Gledališče je javna ustanova — vsaka javna ustanova pa je tudi izpostavljena javni kritiki; in kvalitetna kritika ni še nikoli nikomur škodovala — razen tistim, katerih samoljubje kritike ne prenese. Zato naj se nam zdi, da tudi razprava o Prešernovem gledališču ni bila škodljiva, nasprotno, da bo gledališče imelo od nje — če jo bo znalo prav ovrednotiti — samo korist. Pa čeprav le še za kratki čas.

— Za začetno predstavo letošnje sezone je PG izbral Shakespearovo tragedijo ROMEO IN JULIJA.

Ta igra o ljubezni, ki vzbrsti in umre sredi sovraštva, je eno zgodnejših Shakespearovih del. To je čutiti tudi v njeni dramaturški gradnji, saj je bolj pesnitve kot drama in saj se zaplete ter razplete bolj po naključjih, kot po nujnostih med karakterji.

Vendar bi človek moral biti pesnik, če bi hotel pokazati verno podobo ROMEO IN JULIJE — pesnik, kot je bil Shakespeare. Goethe je rekel o njem, da ni zlepa kdo sveta pregledal tako kot on, da ni znal zlepa kdo, ki je izražal svoje notranje gledanje, tako presadil bralcu v svojo zavest o svetu; ta nam postane pri njem popolnoma prozoren: krepost in greh, veličina, nizkost, plemenitost in zavrženost nam postane dobro znani. Po besedah in govorih naj bi zvedeli, kaj se godi v notranjosti besed. In glede na to je videti, kakor da bi se bili vsi igralci zarotili, da nas ne bodo o nicemer pušteli v dvomu, v temi. Pri njem izvemo za resnico življenja, ne da bi sami vedeli kako. Shakespeare je združen s svetovnim duhom, pronica svet kakor on; nobenemu od njiju ni skrita nobena stvar.«

Genij se je namenil zapeti o ljubezni — to je ROMEO IN JULIJA. Kot pesem je ta igra: zdaj težka in opojna, zdaj spet svetla, da bi se dvignila pod nebo, če ne bi že bila nebo samo. Človek je pred njo globoko zavzet in globoko pretresen.

Mogoče so take veličastne pesnitve kot je ROMEO IN JULIJA, ljudem v časih, burnih kot je naše stoletje, še bolj potrebne; zato, da sredi hlastnega vsakdanja kdaj pa kdaj obstanemo pred dragulji, ki jih je na svojem poletu od teme k soncu ustvaril gospodar sveta — človeški duh, pa da poiščemo njihov odsev v sebi. Saj je to nazadnje objektivni smisel umetnosti: njen odsev v nas. ROMEO IN JULIJA je tak dragulj; svoj odsev najde v vsakem, tudi najpreprostejšem človeku, ker govorita razumom naravnost v srcu.

Umetniški zbor Prešernovega gledališča si je naložil težko preizkušnjo; prepričani smo, da jo bo dostopno opravil.

MILOS MIKELN

31. avgusta je bila v Ljubljani premiera težko pričakovane slovenske filma »Ne čakaj na maj«, ki ga je v režiji Františka Čapa posnelo podjetje »Triglav film« v Ljubljani. — Film je nadaljevanje »Vesne«, ki si je pridobila pri nas in v tujini nemajhen ugled. Kaj pa film »Ne čakaj na maj«? Mnenja so deljena. Vsekakor pa je obtrinška plat filma brezhibna in zgodba, čeprav brez umetniških pretenzij, zelo vedra in si bo kot kaže, pridobila pri gledalcih veliko simpatij. V tonskih študijih »Triglav filma« v Šentvidu bo film te dni sinhroniziran tudi v srbohrvaščino. — Premiera v Kranju bo 19. oktobra.

VESTI IZ ŠOLSTVA

SOLSKA REFORMA V PRAKSI

Uresničevanje šolske reforme je v Zgornjesavski dolini naletelo na nekaj težav. Tako so n. pr. starši na Dovjem in v Mojsstrani zvedeli še na večer pred začetkom pouka, da bodo morali njihovi otroci zaradi pomanjkanja učiteljskega kadra obiskovali V. razred na osmletki v Kranjski gori ali na Jesenicah. Seveda je to izvalo nekaj opravičenih očitkov na račun okrajnega šolskega vodstva, ki je pustilo posamezne šole vse do zadnjega tavati v negotovosti. Nič bolj navdušeni niso bili tisti prosvetni delavci, ki bodo morali zdaj v največji naglici staviti nove podrobne učne načrte za pouk na nižji stopnji. Vsemu temu bi se lahko izognili, če bi odgovorni forumi pravočasno seznanili vodstva šol z novim stanjem.

I. S.

POSVETOVANJE OB ZAČETKU SOLSKEGA LETA

Pred kratkim je bilo v Kranju posvetovano vseh upraviteljev osnovnih šol, ravnateljev osmiletov in okrajnih inspektorjev. Razpravljali so o novih nalagah in dolžnostih, ki jih čakajo v šolskem letu 1957-58.

Z letošnjim šolskim letom stopa šolstvo v kranjskem okraju v novo obdobje osmiletnih

šol, ki so nastale po združitvi dosedanjih osnovnih šol z nižjimi gimnazijami v novo organizacijsko obliko. To dejanje je toliko pomembnejše, ker je kranjski okraj prvi, ki se je odločil za novo reformirano osmiletko, o kateri naša kulturna javnost toliko razpravlja.

Letos bodo že pričeli prvi trije razredi nižje stopnje po novem predmetnemu in učnem načrtu. Medtem pa bodo v četrtem razredu in v višjih razredih osmletek poučevali še po dosedjanjem programu. V petih razredih novih osmiletih šol pa naj bi že tudi pričeli z razrednim poukom namesto dosedjanega predmetnega.

V NOVO SOLSKO LETO

V letošnjem šolskem letu se je v blejsko osmiletko vpisalo nad 700 učencev in dijakov, medtem ko sta jih lanska osnovna šola in nižja gimnazija imeli le 645. Sola bo torej imela skupaj 21 oddelkov, 11 nižjih in deset višjih. Ker pa je na razpolago le 9 učilnic, bodo po tri razrede morali poučevati v treh izmenah, pri čemer bo prizadetih 9 oddelkov. Dva prostora, ki jih je šola v preteklem letu imela v najem v prostorih skupnih ležišč, so za letos odpovedali, tako da bodo poleg učilnic v šolski zgradbi uporabljali zunaj le še en prostor. — Stanje pa se bo precej popravilo že čez kake tri mesece ali naj-

kasneje po semestralnih počitnicah, ko bodo za šolske namene preurejene tri nove učilnice.

-jb

OBNOVA MLADINSKEGA DOMA

V kratkem bodo na Bohinjski Beli pričeli s preurejanjem zunanjosti Mladinskega doma. Prebivalci Boh. Bele so ga z lastnimi sredstvi in z udarniškim delom zgradili leta 1948. Od tedaj se je v dvorani tega doma zvrstilo že lepo število raznih prireditev. Samo v lanskem letu si je občinstvo ogledalo 7 domačih premier.

NOVO SOLSKO LETO NA JESENICAH BREZ PRVEGA RAZREDA

Že nekaj let se bori jeseniško šolstvo s problemom: pomanjkanje učilnic. Problem pa je postal posebno resen z letošnjim šolskim letom, ker upraviteljstvo šole ne more sprejeti otrok v 1. razred. Med počitnicami so namenarvali preurediti dvoje stanovanj v stavbi osnovne šole v učilnice. Ti bi položaj delno rešili. Ker za stranki ni bilo mogoče dobiti stanovanj, sta ostali v stavbi, šola pa je ostala brez potrebnih učilnic za 1. razred. Zasilno namenaravajo rešiti vprašanje z ureditvijo dveh učilnic v stavbi bivših otroških jasli, ki pa ne bosta dovolj veliki, niti higienični, ker ležita tik ob Zelezarni, v najbolj zadržanimenem in zaplinjenem ozračju. Starši, ki so bili prepričani, da bodo poslali v začetku šolskega leta svoje otroke prvič v šolo, so kaj razočarani nad vestjo, da se za učenje 1. razreda pouk še ne bo pričel.

U.

1-2
1957

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

1-2
1957

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA
PODOLA • ZGODOTINSKO-TEHNIČNE OSNOVE
RADOVILICE • PREŠERNENO GLEDALIŠČE V STV
GNACIJ • LE DREVINA FILMSKEGA REVIZENTA
V PROVINCI • VEC ŽIVLJENJA V SOLE!

NAD HINO SE NE KADI TEV • UMETNIŠKI DIJALOG
GORENJSKE PRETEROSTI • PETRA ŠEŠE POZNA

MODA

DVA JESENSKA MODELKA
ZA NAJMLAJSE

STE ŽE OBISKALE RAZSTAVO »Družina - gospodinjstvo 1957«?

Zvezna žena in posamezna društva v okraju Kranj prirejajo skupne obiske razstave »Družina in gospodinjstvo 1957«, ki je bila v Zagrebu odprtja v soboto, 7. septembra, in bo zaključena 22. t. m. Zanimanje za to razstavo je izredno veliko in žene iz vseh krajev Gorenjske se že prijavljajo za obisk.

Pomena omenjene razstave vsekakor ne gre podcenjevati. Prav vsaka, ki si bo ogledala razstavljene izdelke in se seznanila z uporabo mehaniziranih gospodinjskih pripomočkov, z

načinom sodobnega oblačenja, organizacijo prehrane, sodobno opremo stanovanja itd., bo imela od tega obiska mnogo koristi. Razen tega bodo obiskovalke lahko sodelovale tudi v anketi, da bodo opozorile v njej na posmanjkljivosti posameznih izdelkov, ki so že naprodaj. Tudi svoje želje po novih predmetih bo vsaka lahko navedla, kajti industrija ima polno možnosti za izdelavo najrazličnejših predmetov, ki jih naše gospodinje še pogrešajo.

Jeseničanke so prikazale nekaj lepih ročnih del

Obiskovalke tečaja za ženska ročna dela, ki ga je priredilo letošnjo pomlad Zensko društvo na Jesenicah, so te dni razstavljale svoje izdelke v prostorijah občinskega odbora SZDL. Tudi 20 otrok je pokazalo sadove svojega znanja. Razstavljenih je nekaj nad 200 izdelkov. Največ jih ima tovarišica Gilda Tratnikova, ki je tudi poskrbela za razstavo. Najlepši del razstave povzema narodno vezenje. Pri najmlajših se je zelo izkazala 6-letna Vojka Kaceva, katere izdelki prav nič ne zaostajajo za izdelki 18-letnih razstavljalcev.

Nerazumljivo pri vsem tem je to, da organizacije razstave ni prevzelo Zensko društvo in da sta bili pri prizadevanju zanjo tovarišica Tratnikova in tovarišica Knaflječeva popolnoma sami. Ce društvo žena do tovrstnega dela res nima pravega zanimalja, bi bilo priporočljivo, da se tečaji za ženska ročna dela in podobne razstave vključijo v Ljudsko tehniko, ki bo takšno vzgojo brez dvoma podprtja. Organizatorki zaslužita vse priz-

nanje, v zadostenje pa jima bodo prav gotovo pohvale številnih obiskovalcev ter opombe v vipsni knjigi. U.

PLETENA JOPICA ZA DEVETLETNO DEKLICO V DVEH BARVAH. NAVODILA ZA PLEHENJE SMO OBJAVILI ZE V PREJŠNJI ŠTEVILKI

Za obiskovalce so na razstavi še posebno privlačni maloprodajni paviljoni. Seveda pa ta razstava v okviru Zagrebškega velesejma ni namenjena samo ženam, zato bi bilo koristno, če bi si jo ogledali tudi zastopniki posameznih stanovanjskih skupnosti in hišnih svetov. Tako bodo vsaj lahko spoznali vse prednosti različnih servisov za pranje perila, šivanje in podobno, kakor tudi prednosti raznih aparatorov, ki lajšajo delo gospodinjam.

Za starše, vzgojitelje in vodje otroških ustavnih je nadzore pričlanjen in zanimiv Otoški sejem, ki prikazuje skrb staršev in družbe za najmlajše državljanje. Razstavljeni so najrazličnejši izdelki prehrabne industrije, otroška konfekcija, obutev, perilo, šolske potrebsčine, knjige, skratak vse, kar posredno ali neposredno koristi otroku.

RECEPTI

JEDILNIK

Stročji fižol v golažu

Jabolčna krema

Stročji fižol v golažu: 40 dkg govedine, 5 dkg mačice, debela čebula, sol, paprika, kumina, 4–5 paradižnikov, pol kg stročjega fižola.

Iz mesu pripravimo golaž kot navadno. Na masti razpustimo sesekljano čebulo, dodamo zrezano meso ter paprike po okusu. Prilijemo malo vode in dušimo. Ko je meso na pol mehko, pridememo zrezane paradižnike in na drobno poševno zrezan stročji fižol. Prilijemo še malo vode in vse skupaj dušimo do mehkega. Jed izboljšamo z žlico smetane.

Jabolčna krema: tričetrt kg jabolk, 10 dkg sladkorja, pol l sladkega jabolčnika, 4 rumenjaki, sladkor po okusu, sneg 4 beljakov.

Jabolka (ne velika) olupimo, izdolbemo pečišče, potresemo s sladkorjem in dušimo v pečici. Nato jih denemo v kompotne skodelice, polijemo s kremino in postavimo za 2 ure na hladno.

Krema: Jabolčni sok, sladkor, rumenjake zmesimo in stopemo nad soparo, da se zgosti.

PRAKTIČNI NASVETI

Porcelanasta posoda je le tedaj lepa, če je res čisto pomita. Voda za pomivanje mora biti tako vroča, kolikor prenesajo roke. Ko se omasti ali drugače umaze, jo premenjamamo. Vsekakor pa moramo posodo splačniti v prav tako topli vodi in jo nato povezniti, da se osuši.

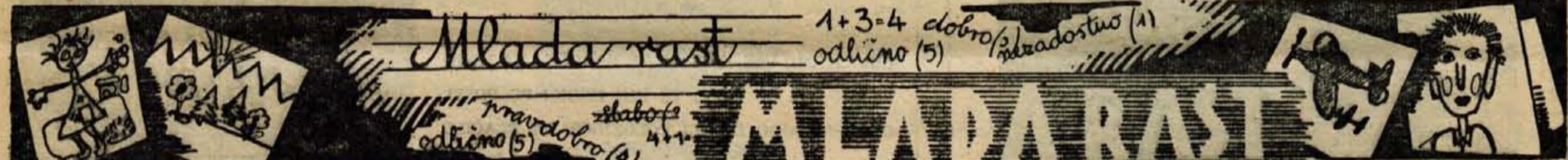
Z barvast porcelan ne smemo uporabljati sode, ker ta razjeda barvo. Namesto nje vzamemo boraks, in sicer na 1 liter vode 1 žlico boraksa.

Rumene madeže na porcelanu odrgnemo z zmeleno soljo.

Na mrzlo in tanko porcelanasto posodo ne smemo nikoli nalti kropka, ker rada poči.

Tudi solnice moramo redno čistiti. Solnice izbranimo vsaj enkrat na teden in jo umijemo kot vsako drugo posodo. Ce je posoda rebrasta, si pomagajmo s krtačico. Sele v popolnoma suho posodo natresemo nove soli, staro pa porabimo v kuhi.

Znotraj kozareev, posebno pa steklenih vrčev za vodo se sčasoma napravi motna obloga, ker se iz vode izloča apnenec. Taka posoda res ni vabliva, vendar jo prav pogosto vidimo v menzah in gostinskih obratljih. Očistimo jo tako, da denemo v posode natrganega časopisnega papirja, nanj pa nalijemo precej močnega kisa. Vsi skupaj naj stoji čez noč. Nato s časopisom zdrgnemo stene, posodo pa opakljemo s čisto vodo in posušimo. Pri debelejši obloži postopek ponovimo, oziroma pustimo kis dalj časa v posodi. Kis hitreje učinkuje, če ga segregemo.

ČRNA OVČKA

Nekoč je živelha črna ovčka. Bila je ljubka in majhna, toda zelo nesrečna. Nesrečna pa je bila zato, ker je bila črna in ne bela, kakor njene sestrice. Zdelo se ji je, da jo bodo le-te še bolj ljubile, če bo tudi ona bela.

Napotila se je v vas. Ob potoku je srečala peričko.

«Ljuba peričica,» je vzklknila ovčka. «Daj, operi me, da bom bela, kakor je bilo twoje perilo.»

«Ce te operem,» je odvrnila perica, «ne boš bela, temveč samo mokra.»

Ovčka je šla naprej in srečala pleskarja, ki je bell hišo.

«Dragi mož,» je dejala. «Namaži me z belo barvo.»

«Ne morem,» je odvrnil. «Pokvaril bi ti kožušček.»

Ovčka je vsa nesrečna tavala dalje in srečala peka, ki je mesil kruh.

«Potresi me z moko, da bom postala tako bela, kakor je tvoj predpasnik,» je zaprosila. Pek ji je ustregel in jo po vsem kožuščku potresel z belo moko.

Vsa srečna se je ovčka vrnila domov. Tam je našla sestrice, ki so vse zaskrbljene nekaj iskale in se zanjo še zmenile niso.

«Kaj pa isčete?» jih je vprašala ovčka.

«Našo četrtico sestrico,» so odvrnile in iskale naprej, ne meneč se zanjo.

Sreča v nesreči

Pred nekaj dnevi je gnal bratec Janko našo Lisko na pašo. Liska se je pasla med sadnim drevesjem. Naenkrat je pogolnila debelo jabolko, ki je pravkar padlo z drevesa. Požrešna krava je hotela jabolko hitro požreti, a ji je med tem zdrknilo v požiralnik. Kmalu so se ji začele cediti iz gobca sline. Janko je hitro poklickal ato, ki je nekaj stružil v delavnici. Prišel je kmalu tudi sošed in njegov priatelj. Vsi so jo močno drgnili po vratu, da bi spravili jabolko naprej. A to ni nič pomagalo. Mama in mi otroci smo jokali, ker smo se bali, da bomo zgubili dobro Lisko. Oče me je poslal po izkušenega moža v vasi, ki je že mnogokrat rešil bolno živinče. Res je mož kmalu prišel, bil je že skrajni čas, saj je bila naša kravica še močno napeta. Z bičevnikom ji je hotel poriniti jabolko naprej, a ni šlo. Vilval ji je v gobec tuši vodo. Naposlед je poizkusil še enkrat z bičevnikom — in glej, jabolko je zdrknilo naprej. Napetost je takoj ponehala in tudi sline se je niso več cedile iz gobca. Liska je nekaj časa težko dihalca, pokašljevala, potem pa se je umirila in začela lepo dihati.

Kako smo bili vsi veseli in srečni, vam res ne morem popisati. Saj smo vedeli, da nam bo naša dobra Liska dajala zopet sladkega mleka.

Minka Maček, učenka IV. razr.
Cerknje

TONČKA PERČIĆ POZABLJENA PUNČKA

Nocoj sem vso noč na vrtu ostala in sem v travici rojeni zaspala. Marjetice bele so me zibale, kresnice pa sanje so mi šepetalne.

Lunica dobra se je snehjala in pred strahoviti me varovala; zvezdlice zlate so vso noč migljale. Rimski so cesto mi razkazovale.

So me navezgodaj ptički zbudili, po meni so mrvavje in hrošči lazili, nekaj mi zlezlo celo je v uho, da me vsa glava boli zdaj močno.

Nocoj sem vso noč na vrtu ostala, v travici rojeni noč sem prespal.

Zdaj trga po sklepih me, vse me bolti — Ančka brezkrbna pa vendar še spi.

Laske imam mokre, nepočesane, lička umazana, očke zaspane, krilice zmečkanne — pa še kako!

Ančke pa menda sploh pome ne bo.

Sonček prijazno se punkti posmeje in ji premrle ročice ogreje, laske rumene ji posuši — Ančka pa vedno še v postelji spi...

PREPIR

Prepirata se mož in žena, kdo in hiši več velja.

Prepiru noče biti konca, nobeden nehati ne zna.

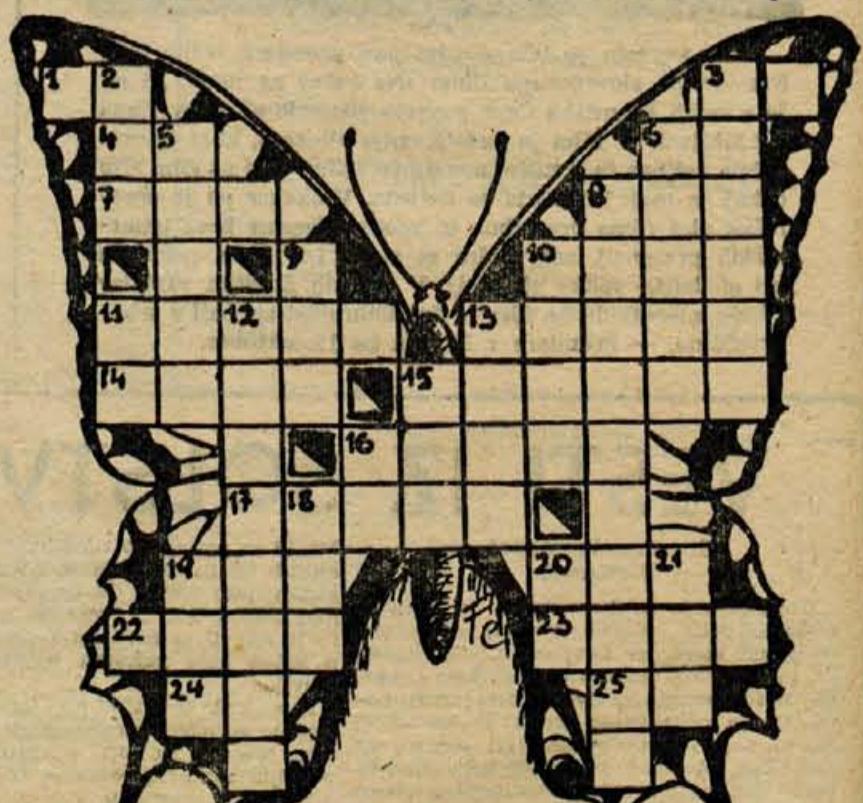
Ko se domislji žena, pravi: Ze star pregorov gorovi, — da že od nekdaj vsaka žena podpira v hiši ogle tri.

Nasmehne mož se in odvrne:

«Podpira prazne ogle tri, podpira mož le enega, a v tistem krušna peč stoji.»

Bernard Ivan,
učenec VII. razreda

Križanka metuli

Vodoravno: 1. staroslovanska pišča, 16. in 13. črka abecede; 3. nikalnica; 4. daljša pesnitev; 6. kazalni zaimek; ta v množini; 7. velika afriška ptica; 8. zdravilo; 10. lastnina; 11. slovensko mesto ob morju; 13. parole; 14. vstaja; 15. večje mesto v Hercegovini; 16. ime lisastega psa; 17. otočje v Atlantiku ob Afriki; 19. predpona, ki označuje veliko starost; 20. kratica za dinar; 22. gorovje v Rusiji — na meji s Sibirijo; 23. ljubkovalno ime za očeta; 24. slovenski tečnik; 25. arabski žrebec.

Navpično: 2. nedelaven; 3. cvetni med; 5. pokopavanje; 6. veliki radio-

amatér — po rodu Jugoslov; 8. ime nekega metulja; 9. skala v morju, nevarna za ladje; 10. lesena uta; 12. poigrati; 13. domača perutnina; 15. čas brez vojne; 18. lep; 19. namizno pregrinjal; 20. predlog; 21. kratica za nogometni klub Triglav.

ZA SMEH

Med izpitom se dijak nerodno prestopica, požira silino in krili z rokami. Pa ga vpraša profesor: »Tovariš Kocmur, kaj vas spravlja moje vprašanje v zadrgo?«

Kocmur: »Tovariš profesor, ne vprašanje, pač pa odgovor.«

Tudi enajstim pobitim ranjencem na Martinčku so prinesli vence in cvetja

«Se mrtvi so jim bili v napoto. Vrgli so jih v gorečo kočo in 11 boreev je kakor žriveni dar zgorelo za našo prostost.»

Ob tem besedilu se je zaustavljalo tisočero pogledov; glave so kimalo, tihe besede obsojale. Crke v krvavo-rdeči barvi na pročelju na videz prirodne skale — spomenika, so še prirodnejše, prepričljivejše obujale spomine onim, ki so tu na Mošenjski planini tistega usodnega trinajstega januarja 1942. leta preživeli to tragedijo. Zato so pogledi iskali Janeza Lušina, Pečnik Erno in Rihartica Tineta, ki so se vrnili po petnajst in pol letih. Morda so govorili, odgovarjali so v kratkih besedah na vprašanja mnogih udeležencev, ki so se v nedeljo udeležili odkritja spomenika na tem mestu.

Mrzlo zimsko popoldne. Osamljeno kočo partizanov je nenadoma obkolla močna nemška edinica. Njhove strojnici so kaj kmalu spremile lesene stene koče v pravo rešeto. Iza nje je stekla prva kri in topila ledeno-zmrzljeno plast zemlje. Nihče ni več misil na lonec fižola, edino jed po več dnevi. Tudi želodeci niso več krulli. Okoreli, zmrzljeni prsti so tiščali puške in bombe. Vsa Mošenjska planina je plamela. Blizala se je noč. Ampak ne noč temna, skravnostna in obetajoča, marveč jasna, sibirsko mrzla, grozeca, brezihodna. Ognjeni obroč se je zoževal. Preostali borci so se odločili za probor za vsako ceno; žene in ranjenci so prosili milostne krogline.

Noč je vendar bila partizanska. Umaknil so se skozi debelo plast snega. Z njimi celo 7-letni deček, ki je bil že proglašen za »bandita«. Ko so podivljani Nemci končno prodri do koče, je bilo tu vse tiko. Začali so jo. V plamen pa so zmetali 11, skoraj že zmrzlenih trupel. Morda jim je to bilo potrebno za uteho po malo »slavni« zmagi v

Ob pohodu na Jelovico — po šestnajstih letih

„Očka, zakaj...!“

Dražgošah, za ukano ostalih partizanov, ki so se izmuznili iz obroča, morda za sprostitev in razvedri pred strahom nevidne sile na tej slovenski zemlji.

OD MOŠENJSKE DO SELŠKE PLANINE

Nešteto je bilo takih zgodb na Jelovici. V nedeljo, ko so zabrnili kamioni in avtobusi iz bohinjskega, jeseniškega in tržiškega kota, iz Kranja in Loke, ko so premnogi iz Kropne in Zelezničkih krenili proti Jelovici, so ti spomini nehote oživelji. Nekaj je vleklo na Jelovico. Vreme? Morda! Bil je res lep dan. Skozi visoke jelke so padali košati prameni sonca in prijeten vonj po smoli je svežil pljuča. Karavanke so se bistrite v srebrnem objemu jasnega sončnega jutra. Le okoli Kredarice v Juličih se je držala plast megle, ki pa je vrhu Triglavu še povečala veličino in mogočnost njegovih skalnatih grebenov.

Vendar večine nedeljskih obiskovalcev na Polkjuki ni to zanimalo. Dolga pisana kolona nad dva tisoča ljudi je spošljivo in malone tiko šla kot na ponovni pohod na Mošenjsko, od tam na Lipniško planino, nazaj do Martinčka in spet na Selško planino. Na vseh mestih so se poklanjali spominu, poslušali preživele borce o dogodkih na tej planini.

Ivan Bertoncelj med govorom na Mošenjski planini

enajsterim zmrtvičenim ranjencem. Sredi zdravljenja jih je zalotilo sovražno kopito in mesarski nož podivljanjih človeških bitij. Nemočni in brez rožja so padali pod udarci.

Zadnji, četrti sprehod do Selške planine je vodil po cesti. Sonce se je že nagibalo navzdol. Kljub temu je še močno grelo. Smolnjate iglice mladih jelek so se prijemale za prste in prijetno zaudarjale v nos.

Tu obujajo spomine borci XXXI. divizije. Prišli so v zasedo na Soličavo prav pod nemške strojnike. Zavihrala je borba. Naši so imeli na izbiro samo smrt ali svobodo. Vsa dolina je trepetala.

»Juriš!« je zavpil komandant III. bataljona — Dren. Ali prav takrat je omahnil na tla. V nedeljo je ta kraj spet obiskala njegova mama iz Kamnika pri Bohinju. Celo rož mu je prinesla zdoma.

IZPIT PRED SINKOM

Na Mošenjski planini in tudi drugje se je med smrečje porazgubljalo več obiskovalcev. Bile so morda matere, svojci padlih, preživeli borci... Šopke nageljev, vrtnic, rožmarina so puščali ob skalah in porokih, kjer vedo ali domnevajo, da je njihove druge doletela smrt.

Preživeli udeleženci so povsod tolmačili, pojasnjavali konkretne dogodke in podrobnosti.

Morda pa je največ vprašanj imel mali 4-letni Goran.

»Očka! Zakaj so Nemci bili tako grdi?!«

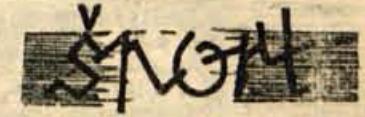
»Očka! Zakaj so pobili ranjene partizane? Zakaj so Nemci prišli v naše kraje? Zakaj so tudi domačini pomagali Nemcem? Zakaj partizani niso prej spodili grde Nemcem od nas? Zakaj so Nemci začali kočo, vas Dražgoše, kjer so spale mamice in sinčki?«

Ko se je utrudil od hoje, je stegnil obe ročki in zaprosil v naročje. Vprašanja pa so se nadaljevala. Očka je moral pred sinkom opravljati pravcati izpit iz družbenih ved, državoznanstva, vojne akademije do kriminalistike. In vse to v poljudnem izrazoslovju, v okviru otročje domišljije. Sele na kamionu niz dol iz Jelovice je Goran zaspal. Ko pa je v Loki videl vojaka, je spet obnovil:

»So to danes partizani? Zato, da ne pridejo več Nemci, kajne očka?«

Govori in pripovedovanja spominov so v mladem srcu nehotno zanetila mrzljivo proti novi vojni, proti divjaštvu in vzbudilo vero v prostost in mirno življenje.

K. M.

TVD PARTIZAN GORENJA
VAS SE PRIPRAVLJA NA
35. OBLETNICO SVOJEGA
OBSTOJA

V Gorenji vasi se TVD Partizan že nekaj časa pripravlja na proslavo 35-letnice obstoja telovadnega društva.

Ob ustanovitvi takratnega TD je bilo v Gorenji vasi in okoliških vasiljih precejšnje zanimanje za šport in telovadbo. Njihovo društvo je dokaj dobro delovalo vse 35 let, razen med vojno, ko so številni člani društva odšli v partizane ali pa drugače pomagali NOB. Društvo je po osvoboditvi kmalu pričelo s ponovnim delom. Od 1949 do 1953. leta pa društvo ni delovalo. S pomočjo Okrajne zvezze društva Partizan za Gorenjsko pa je v 1953. letu društvo ponovno zaživelno. Še istega leta so pričeli z deli pri starem sočkovskem domu, in ob njem gradili nov dom Partizana. Otvoritev doma je bila že naslednje leto 18. julija 1954 z velikim telovadnim nastopom in odprtjem spominske plošče vseh padlih članov Partizana v NOV.

Ze nekaj časa pa se društvo pripravlja na 35-letnico, ki jo bodo praznovali 22. t. m. Ob tej svečanosti bodo v Gorenji vasi ves dan razne prireditve. Ob 10. uri bo slavnostna seja upravnega odbora Partizana, popoldan pa bodo razvili društveni prapor. Po razviju bo na telovadnišču velik meddruštveni nastop, na katerem bo tudi nastopila najboljša okrajna vrsta članov in članic. Sodelovali bodo tudi najboljši telovadci iz ostalih društev Partizana z Gorenjsko. Zanimiv pa bo tudi nastop najstarejših članov — ustanoviteljev društva na čelu z dr. Gregorčičem, ki aktivno deluje v društvu vse 35 let. Nastopili bodo z istimi vajami kakor so nastopili ob ustanovitvi pred 35 leti.

— an

KAMEN spotike

CUDNO DIRKALIŠČE

Ker sta oba kranjska mostova čez Kokro zaprti, je ves promet usmerjen preko mostu pod tovarno SAVA. Na klancu nad tem

mostom se okrog dveh popoldne, ko je promet najživahnejši, nekateri kolesarji poskušajo v dirkalni vožnji, kar seveda ogroža pešce in le golemu naključju grezahvala, da še ni prišlo do kakih nesreč. Ce lahko nekateri kolesarji vozijo pametno ali celo stopijo s kolesa na najhujši strmini — ali ne bi mogli tega storiti vsi?

gorenjske bodice

△ Madonca, ko bi vedeli, da ga bralci, kako hudi časi se mi obetajo, stavim, da bi koj začeli zbirati, če ne za venec, pa vsaj za kracelj. — Glejte, pred dnevi mi je neki mesar zagrozil, da me bo v klobase podelal, če ga bom dal v bodice. Pa to še ni vse. Neki šofer mi je sveto obljubil in hkrati pri vseh počivnih peščih obljubil, da me bo ob prvi priliki povozil kot šnelic. Neki upravnik trgovine z usnjem me ima tudi na repertoarju. Takole je dejal: »Ti šupa polomljena, če me spraviš v bodice, paži se! Kožo ti bom odrl...!« — No, o tem res ne dvomim, saj je človek od foha. Tako ajnfoh pa le ne bo šlo. Z moje kože ne bo nič prida ledri — še za copate ne bo. Me je že moja Marjana preveč znučala, da bi od mene ostalo kaj prida... — Ce bi me pa vse gliche kdo rad prebutal, naj se spravi na tistega mojega kolega, ki je plačan za to, da mene nadomestuje kar se batin tiče. Jaz že tako precej gor plačam, ko moram bodice flancat.

△ Pomislite — pred dnevi sem prejel odprto pismo, ki je prislo na glico iz Omega sveta. Pa veste komu je tisto pisanje namenjeno? Upravi kranjskega pokopaliska. — Pismo se natanko takole glasi:

»Nam, ki smo v prvi svetovni vojni leta 1916 padli na italijanski fronti, so hvalični kranjski rodoljubi postavili na pokopalisko spomenik in vanj vklešali naša imena. Lepo zlato barvano so bila ta imena, toda leta so tekla in čas je to zlato barvo izliral — imena so zble-

dela, menda prav tako kakor spomin na nas. Blede črke sledijo zoro v mimoideče, kakor prazno odi lobanje. Kdo more prebrati naša imena?

Zato prosimo upravo kranjskega pokopaliska, da ta imena znova prevleče s kakršnokoli barvo (mi mrtvi nismo preveč natančni)! Olajšajte ljudem branje naših imen, da nas pri našem počitku z glasnim bukštanjem ne bodo motili.

EDEN ZA VSE.

Jaz pa ne bi bil Bodičar, če se ne bi pozanikal, kdo je tisti Eden, ki piše za vse? Ha ha, pa sem ga izvrtil Krajnja.

Možakar, za Mohorjevega Metoda ga kličeo, je prišel z Onega sveta na uršlajb. Ja, vidi, tudi na Onem svetu talajo dopuste. — Ko sem govoril z njim, mi ni bilo nič kaj luščno pri srcu. Napisled veste, kako je, če človek govorí z mrljščem. Kar verjeti nisem mogel, da je res martevo. Možakar je kar dobro zgledal, pa tudi mrljške farbe ni imel na obrazu. Ko sem ga iz vseh strani obšlatal, sem vzlikal: »Šment, saj niste mrlj, ampak človek!« — Ker mu nisem verjel, da je res mrtvev, me je vlekel na britof in pokazal svoje ime na spomeniku padlih. — »Jok bratec, mene pa že ne boš imel za norca! Legitimiraj se!« Pa je možakar izvlekel iz žepa osebno izkaznico. Res, ime, priimek in rojstvo — vse se je ujemalo s tistem pisanjem na spomeniku. Madonca, če bi me videli, kako sem jo pobrisal z britofa. Ze od mladih

nog je nisem tako cvrl. Mimoidegrede sem se ozrl, če jo dedec bože za mnenj, pa sem ga zaledal na istem mestu, kjer sem ga pustil. Le toliko sem porajtal, da ga je od smeha kar po britofu metalo. Poklical me je nazaj in ker so mi moči poše, sem ga ubogal. Takrat mi je šele povedal, da živi v Mariboru in da so njegovo ime vkljucili na spomenik, kar tako — menda zaradi lepšega. Pa tudi to, da so ga kranjski rodoljubi v resnici imeli za mrtvega, ni izključeno.

Ker smo že pri britofu, pa še tole:

V imenu podjetja »Komunalna pogrební obrat Kranj« apeliram na vse interese, ki se mislijo v doglednem času preseči na kranjski britof, naj svoje potovanje preleže do tistega leta, ko bo pogrebeni obrat nabavil nov mrljški avto. Stari avtoufong je po dolgoletnem požrtvovanemu službovanju tudi doslužil in kot tisoč sodi tudi na britof. Interesenti, ki pa svojega potovanja na britof iz kakršnikoli razlogov le ne morejo odložiti, naj se potrudijo na britof pes.

Zaključek bom pa še jaz malo pokadil kinu »Radio« Jesenice. Ko so prevajali naslov neke kavbojske, so ustrelili prav čednega kozla, ki mu je ime »Znak dima«. Zdi se mi, da bi bilo bolje, če bi opremili film z naslovom »Dimni znake ali še bolje »Dimni signal«, kakor so ta film imenovala druga podjetja.

Vas pozdravlja Vaš Bodičar!

MIMI
MALENŠEK
KONČ
VIGENCI* 71
ROMAN

Medtem, ko je Ana sama jokala doma, je šel Dominik proti Blažku. V sebi je čutil zlobno zadovoljstvo, ker je Miklavž in Aleš pokazal, da ne misli odnehati in Ane pustiti. Naj se zaveda, da bo ostal pri hiši, če jima je prav ali ne! Ščasoma se bosta že privadila in uklonila. Ne poznata ga še, toda počasi ga bosta spoznala!

S tem občutkom posmehljivega zadovoljstva je odšel v krčmo.

Dominik je sedel v krčmi pri mizi in opazoval dirindaj. Zraven njega je bil Voltrešč, ki je modroval, koliko delavcev bi pravzaprav lahko delalo v Gašperinovih vigencih. Kolikor bolj je pil, bolj mu je rastel pogum in nazadnje je začel tolči po mizi in trditi, da si upa skovati tudi dva tisoč pesto sekancev na dan. Rastel je izza mize, pijano gledal kovače in kričal:

»Skujem jih, primojuďu! Kdo si pa upa staviti z menoj?«

Stari Fulda, že tudi nekoliko pijan, je hladnokrvno odkimal:

»Ti nikoli! Jaz pač, ti pa nikoli!«

Voltrešč mu je molil dlani in izvival:

»Stavi! Goldinar stavi, če si upaš! Udari, če si kaj moža! Jaz stavim proti tvojemu pet goldinarjev!«

Fulda je odrival njegovo roko in se posmehoval:

»Kaj bom stavlil s teboj, saj nič nimaš! Skuješ jih pa ne, ti že nikoli! Jaz bi jih pa, če bi se mi le hotelo!«

Nazadnje so ju moral potegniti narazen, da se nista stepla.

Dominik ju je poslušal in se smejal. Oči so mu zasijale od dobre volje. Vsak hip je stopil kdo k njemu, ga potrepljal po rami in vzkliknil:

»Ti si pravi, Dominik! Ga ni v Kropi, kakor si ti!«

Prikimal jih je in samo se mu je smeжал. Videl je, da ga najbolj hvalijo tisti, ki so najhuje godrnjali zaradi nizke mezde. Kadar jih je izplačeval, so spričo njega po dvakrat in trikrat preštevali denar, kakor da bi se bil zmotil.

Ne, ni mogel drugače, kot da je zviška gledal na kovače, ki so ga trepljali po ramah, se bahali kakšni delavci so in v pijani nežnosti objemali žene in otroke. Zaničeval jih je, hkrati pa jih je tudi on hvalil in govoril, da imajo krepke, lepe otroke, ki bodo kmalu lahko delali v vigencih. Pijanci so jokali od ginjenosti in mu zatrjevali, kako bistri in pridni so njihovi otroci, zares, prava sreča, da jih človek ima! Šel je nekajkrat plesat s kovaškimi ženami in je videl, kako imenitno se jim je zdelo. Vedel je že zdaj, da ga bodo jutri obirali, da je bilo vino slaba brozga, po kateri glava boli in da je priredil likof samo zato, da bi se postavil pred tržani. Mimogrede je ujet, kako ženske stikajo glave in ugibajo, zakaj neki se Dominik ne oženi, ko je fant, ki mu ni para, uganil je, da si skrivaj že šepetajo o njem in Gašperinovi Ani. Gotovo mislijo, da je Ana lahko vesela, če jo sploh mara, saj ni več mlada in tega ne more prikriti, čeprav se gosposko nosi... Dominiku ni bilo težko uganiti, da s temi ljudmi lahko počne, kar se mu zljubi. Vedno ga bodo v obraz hvalili in z hrbotom kleli, vedno pa se mu bodo tudi uklonili, ker se tresejo za svoj košček kruha.

Ko so se mladi že unesli, se je zdelo, da je starim šele prav zavrela kri. Začeli so plesati stare plesa, štajriš, potrkanjo in kovaško. Petrolejka pod stropom je nihala sem in tja, tobačni dim se je zgostil nad glavami, kovači pa so plesali kar naprej, da so odletavale trske v podu. Ženske so spravile otroke domov, same pa so se vrnile na veselico. Fantje so stiskali dekleta in gledali, da bi se neopazno izmuznili ven. Mladi Pubič je slonel za hišnim oglom, žena ga je hotela spraviti domov, toda ni je poslušal, vrnil se je v krčmo in ona za njim. Kakor zid bled je omahnil na klop in spet segel po pijači.

»Ne piж več, ko veš, da ti škoduje!« mu je prigovarjala ona, bledična, slabotna ženska, ki tudi s širokim krilom in ohlapno jopo ni mogla več prikriti nosečnosti. Toda mož jo je odrnil s komolcem in zatrđil:

Eden izmed njiju je nosil nekaj pod roko. Prav gotovo je bila to skrinjica, je pomislił Huck. Že je hotel poklicati Toma, toda to se mu je zdelo neumno, kajti medtem bi lahko izginila. — Huck je zdrsnil za njima in se kakor mačka plazil v tolikšni razdalji od njiju, da ga nista mogla opaziti. Tolovaja sta ga vodila naravnost na Cardiffske grič. Najbrže boša zakopal zaklad v starem kamnolomu, je menil Huck. Toda tudi tu se nista ustavila. Sla sta prav na vrh.

